

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНА КОНЦЕПЦІЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ МЕРЕЖІ

Орлик О.В.¹, к.е.н., доцент, Вакула А.Ю.¹, Бердисв. Б.Ч.²

1 – Одеський національний економічний університет,

2 - Одеська державна академія технічного регулювання та якості,
м. Одеса

Інтелектуальні мережі є частиною техносфери. Їх призначення визначається роллю техносфери в розвитку цивілізованого суспільства. Техносфера є основою цивілізації, що складається з виробництва, енергетики, транспорту, інформатики. Інформатика, як логічна основа інтелектуальних мереж, виникла пізніше решти компонентів техносфери і включає телекомунікації, телематику і комп'ютеризацію. На сьогодні на цих трьох постулатах інтенсивно ведеться планування, розробка і впровадження інтелектуальних систем і мереж. Дослідження принципів, методів, а також засобів створення і розвитку інтелектуальних мереж з урахуванням сучасного розвитку обчислювальної техніки є достатньо актуальним завданням. Крім того, враховуючи їх вплив на соціум, вони повинні розглядатися як соціально-технічні та соціально-економічні системи, територіально розподілені, великомасштабні, багатоконпонентні, багатозв'язкові і достатньо складні, тобто такі, що мають достатній вплив на розвиток суспільства. Концепція інтелектуальної мережі визначається її соціально-економічною роллю та внутрішніми властивостями, які залежать від її технічної побудови.

Аналіз досліджень та публікацій. З метою встановлення соціально-економічного впливу інтелектуальних мереж на соціум, був проведений аналіз досліджень і публікацій, направлених на визначення їх ролі і позиції в науково-технічному прогресі [1-12]. В результаті встановлено, що більшість досліджень спрямована на рішення питань теоретичного і практичного характеру щодо технічної реалізації як окремих компонентів, вузлів, блоків, окремих систем та мереж, так і їх взаємодії. Проблемам впливу на соціум інтелектуальних мереж як соціально-економічного чинника, дослідження мають загальний несистемний характер. Т.ч., встановлено, що системному аналізу не піддавалася концептуальна взаємодія соціального та економічного чинників. В зв'язку з цим **невирішеною проблемою** стосовно інтелектуальних інформаційних мереж як соціально-економічного чинника, є концептуальна взаємодія соціуму та економіки щодо підвищення життєвого рівня населення – в локальному і глобальному плані.

Мета доповіді полягає в тому що, враховуючи соціально-економічний дуалізм інтелектуальної глобальної мережі доцільно визначити соціально-економічну концепцію з тим, щоб добитися їх повної узгодженості та системної єдності в загальній концепції створення та функціонування.

Виклад основного матеріалу. Соціально-економічна концепція інтелектуальної глобальної мережі визначається соціально-економічною концепцією країни, яка полягає в ринковій економіці, вільному підприємництві, конкуренції, податковому регулюванні рентабельності і соціальному захисті населення.

Інтелектуальні мережі є компонентом економіки. Вони повинні всемірно сприяти становленню, розвитку плідної діяльності ринкової економіки, проникненню ринкових відносин у всі сфери діяльності і всі шари суспільства.

Концепція інтелектуальної глобальної мережі як основи соціально-економічної діяльності витікає з цієї її головної функції і полягає в наступному:

Вільні економічні відносини вимагають високого рівня інформованості про кон'юнктуру, інформаційної повноти контактів між ринковими партнерами, максимальної швидкості просування всіх видів товарів (продукції, виробів, грошей, знань, реклами, інформації), високооперативного і юридично захищеного укладення ділових контрактів. Економічному простору повинно бути адекватно інформаційний простір. Оскільки економічний простір звичайно охоплює всю територію країни і територію зарубіжних партнерів, а також все населення, то й інформаційний простір також повинен мати відповідний обхват.

Конкретна суть концепції інтелектуальної глобальної мережі полягає в її позитивному впливі на соціум, економіку, на їх взаємодію і результат діяльності, в корисності. Корисність полягає в наступному:

1. Всемірне підвищення індивідуальної і групової активності суспільства в соціально-економічній сфері;

2. Максимальна економія часу суб'єктів і соціуму в цілому;

3. Дивергенція діяльності, підвищення компетентності за допомогою поглиблення спеціалізації, поява нових вузьких професій, поглиблення знань в цих професіях;

4. Конвергенція соціуму, об'єднання фахівців (виробництва, науки та освіти в першу чергу), концентрація зусиль з різних напрямів, об'єднання різнопрофільних фахівців в групи і колективи для вирішення складних і перспективних різнопланових завдань;

5. Збільшення к.к.д. суспільства. На це направлена вся техносфера, проте в період, передуючий появі інтелектуальних мереж, підвищення к.к.д. здійснювалося завдяки збільшенню енергоресурсу людства і виконанню машинами силових функцій. Інтелектуальна мережа збільшує к.к.д. шляхом безпосереднього посилення суспільного інтелекту. Соціальний мозок діє як ціле, як система. Індивідуальний мозок використовує в професійній діяльності і повсякденному житті приблизно 4% свого ресурсу, а інші – резерв для екстремальних ситуацій. Суспільний розум має нижчий к.к.д. – не більше 0,5...1%, а можливо, і менший. При цьому к.к.д. в екстремальних ситуаціях (війна, стихійна біда) знижується до 0,1%, в періоди соціальних катаклізмів – до 0,01...0,05%.

6. Підвищення національного доходу. На національний дохід безпосередньо впливають суспільна активність, економія соціального часу, дивергенція діяльності (спеціалізація), конвергенція соціуму, підвищення к.к.д. соціуму;

Збільшення прибутковості відбувається як за рахунок економії часу, зменшення грошових і матеріальних втрат, так і за рахунок створення додаткових цінностей унаслідок збільшення к.к.д. соціуму і освоєння нових сфер бізнесу – завдяки підвищенню активності і компетентності суспільства. Тому доходи збільшуються швидше, ніж вкладення в інтелектуальні мережі.

Залежність доходів від інвестицій нелінійна. Чим більше інвесторів і кредиторів залучено, тим значніше збільшення доходів інвесторів.

Т.ч., соціально-економічна концепція інтелектуальної глобальної мережі полягає в наступному: *Інтелектуальна глобальна мережа підвищує національний дохід і рівень життя населення завдяки активізації суспільства, економії соціального часу, стимулюванню професійності і компетентності, зростанню к.к.д. суспільної праці. Інтелектуальна глобальна мережа є однією з найбільш вигідних областей виробництва і бізнесу: у розвиненій ринковій економіці інформація стає товаром з високою і стабільною кон'юктурою.*

Декларовані вище якісні положення піддаються формалізації і кількісній оцінці, тому соціально-економічна концепція функціональна і прогностична. Схема соціально-економічної концепції приведена на рисунку 1.

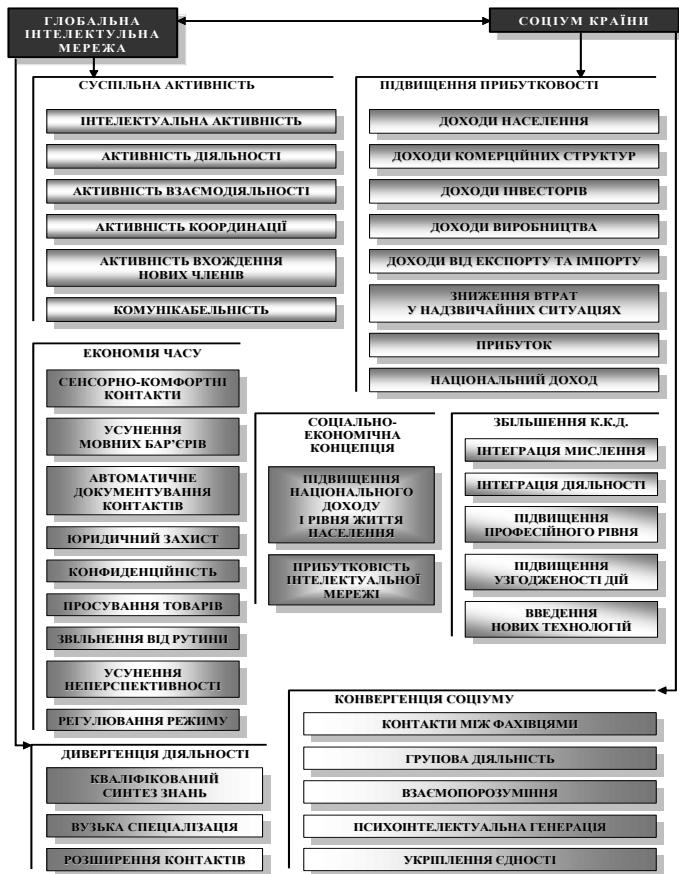

Рисунок 1 - Схема соціально-економічної концепції інтелектуальної мережі

Література

1. Орлик О. В. Механізм розвитку кластерних структур та стадії їх життєвого циклу [Текст] / О. В. Орлик // Вісник Дніпропетровського університету. – 2012. – № 6(3). – Т. 20. – № 10/1. – С. 30-37.
2. Орлик О. В. Економічна безпека підприємства: властивості, стратегія та методи забезпечення [Текст] / О. В. Орлик // Економічна безпека в умовах глобалізації світової економіки : [колективна монографія у 2 т.]. – Дніпропетровськ: «ФОРМ Дробязко С.І.», 2014. – Т. 2. – С. 176-182.
3. Орлик О. В. Методи управління фінансово-економічною безпекою [Текст] / О. В. Орлик // Сборник научных трудов SWorld. – 2014. – Т. 28. – №. 1. – С. 37-41.
4. Орлик О. В. Напрямки формування надійної системи економічної безпеки суб'єктів господарювання / О. В. Орлик // Соціально-економічні аспекти розвитку економіки та управління: міжнар. наук.-практ. конф., 16-17 січня 2014 р.: матер. конф. – Дніпропетровськ, «ФОРМ Дробязко С.І.». – С. 306-309.
5. Казакова Н. Ф. Методика организации идеального профилактического обслуживания [Текст] / Н. Ф. Казакова // Системы синхронизации, формирования и обработки сигналов для связи и вещания : науч.-техн. семин., 1-4 июня 2007 г. : матер. семин. : под ред. В. В. Шахгильдяна. – Москва Одесса, IEEE-РНТОРЭС им. А. С. Попова. – С. 167-172.
6. Скопа О. О. Концептуальні положення створення нейронних мереж в Україні [Текст] / О. О. Скопа // Наукові записки УНДІЗ. – 2008. – № 1(3). – С. 3-19.
8. Баховський П. Ф. Концептуальні положення створення та розвитку інтелектуальних мереж: Основоволожні зауваження [Текст] / П. Ф. Баховський, О. О. Скопа / Моделювання та інформаційні технології. 36. наук. праць ІПМЕ НАН України. – 2008. – № 49. – С. 43-48.
9. Скопа О. О. Інтелектуальні автономні системи: концептуальні положення створення та функціонування [Текст] / О. О. Скопа, Є. В. Вавілов / Бионика интеллекта. – 2013. – № 1(80), 2013. – С. 35-40.
10. Вакула А. Ю. Принципи побудови захищених мереж сфери економіки, бізнесу та фінансів // Удосконалення принципів та методів інформаційного забезпечення, інформаційної та фінансово-економічної безпеки підприємств та організацій сфери економіки, бізнесу та фінансів [Звіт про НДР]: (пром. іжн.) / О. О. Скопа, Н. Ф. Казакова, О. В. Орлик, Ю. В. Щербина, А. О. Петров, С. Л. Волков, О. І. Мацків, О. Г. Єсіна, А. Ю. Вакула, О. О. Фразе-Фразенко, А. В. Мінін, О. О. Йона, Є. В. Вавілов, К. Б. Айвазова; кер. О. О. Скопа. – Одеса: ОНЕУ, 2013. – 0112U007713. – 236 с. – С. 114-124.
11. Скопа О. О. Наукова концепція інтелектуальної мережі [Текст] / О. О. Скопа // Наукові записки Міжнародного гуманітарного університету. – 2008. – № 13. – С. 44-49.
12. Орлик О. В. Інформаційні системи в сфері управління організацією [Текст] / О. В. Орлик // Вісник соціально-економічних досліджень. – 2002. – № 12. – С. 188-191.